

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED: Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 13-33. - Kiadóhivatal, kölcsönkönyvtár és jegyiroda: Aradi ucca 8. Telefon: 306. - Nyomda: Lőw Lipót ucca 19. Telefon: 16-34. « » « » « »

Csütörtök, 1929 július 25

166
V. évfolyam 158. szám

MAKÓ: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Uri ucca 6. Telefon: 151. szám. « » « » « »
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY: Szerkesztőség és kiadóhivatal: Andrassy ucca 25. Telefon: 49. szám. « » « » « » « »

Előfizetési ára havonta 3-20 vidéken és a fővárosban 3-60, külföldön 6-40 pengő. Egyes szám 16, vasár- és ünnepnap 24 fillér

A költségvetés nyilvánossága

Csütörtökön kezd tárgyalni a régi pénzügyi bizottság a jövő évi költségvetést s ez a tárgyalás az eddigi dispoziciók szerint zárt ajtók mögött történik. Olyan dolog, amit nem tudunk és nem akarunk elhinni. A közigazgatási élet nagy változásokon megy át, de csak ezután megy, eddig kicsiny részletben ment. Megszűnt a tanács kollektív véleményező akarata, egyuttal a felelőssége is, az egy kéz végez mindent a mi kis életünkben is, mint ahogy Európa számos helyén, világpolitikában, belső közigazgatásban is csak külső formák takarják el a lényegét, amely egyetlen akaratot fedez és immár cselekvővé is vált az irányításon kívül.

Mégse hisszük, hogy a polgármester kedvére való volna, az új rend, amely szerves kiegészítője annyi más intézkedésnek. Mi vár reánk? — azt volna jó tudni. Az esküdtbírók visszaállításától jobban fél a hatalom, mint a tüztől, a választások módszere dolgában a könyökünkön nő ki a frázis, hogy a magyar ember jellemének a nyílt szavazás felel meg. Elképzeljük azt is, hogy szemtől-szembe senkinek se tesznek szemrehányást, ha a meggyőződése szerint foglal állást valamely kérdésben, azonban éppenséggel nem irigyeljük ezeket a bátrakat, mihelyt függő helyzetben vannak a hatalommal. Függő helyzetbe kerül lassankint ugyanis mindenki s az a felülről jövő panasz, hogy egyre többen kötik megélhetésük szekerét a hatalomhoz, tulajdonképpen nem is panasz, hanem örvendetes megállapítása annak, aki mondja. Haladunk ismeretlen célok felé, vizsgáljuk hátunkon a téglákat, hogy olyasvalamit építsünk, aminek a terveit se előzetesen nem láttuk, se utólag nem ismerjük meg. A parlamentben tartanak olyan felszólalásoktól, amelyek a legszalonniasabb formában is ártanak valaminek, vagy valakinek, már az immunitás védelme alatt elmondott szó is a tilos közlés paragrafusába ütközik, végül aztán itt van az alkotmány ugynevezett bástyájának, a törvényhatóságnak, a megreformálása. Nincs ugyan már régóta sulya, a felirati jog szelíd babajáték lett, gyerekágyu mag nélkül, azonban teljes biztosítékok kellenek minden téren, mert nem csupán a kapanyél sült el, hanem a gyermekjáték is.

Romokat takarítanak még mindig? Szó sincs róla, láttunk már primitív házlebon-tásokat, ahol nagyobb és hosszadalmasabb porfelhőket teremtettek annál is, amit a külvárosokban az ucca tud adni. Valahogy a debreceni régi diáktűzoltókra kell önkéntelenül is gondolnunk, akik toronyiránt vonultak a tűz helyére, utközben elpusztítottak mindent, ami az utjukba akadt, aztán magát a tüzet se locsolták, hanem lebontották a szomszédos házakat, hogy beléjük ne kapjon a láng. Ki gyarapítja a romokat, amelyek állandó fészket kaptak a kispipáju politikusok szavalmányaiban? Ki hiszi el, hogy minden a kommunisták ellen való védekezésért történik és ki lehet annyira rövidlátóan eszeveszett, hogy itt még egyszer elképzelhetőnek találja a régi rémes időket? Hiszen leromlottságában is sokkal erősebb és öntudatosabb ma a polgárság, semhogy ne okult volna a multon.

Mikor azonban titkok lebegnek fölöttünk, körülöttünk és megütöttek pillantunk hol jobb-

ra, hol balra, — mire jó a titokzatosság fokozása kicsinyben? Tiltakozunk az ellen, hogy a költségelőirányzatot zárt ajtók mögött tárgyalja a pénzügyi bizottság. Ezzel az elzárkózottsággal az egész város adóktól nyögő tömegét éri sérelem. Igenis, tudni akarja mindenki, hogy mire költik a pénzt és hogyan fogja fel kötelességét a háztartásunk berendezésével szemben az, akit a közakarat a bizottságba delegált?

A tanácsulések megszűntével a referálás bizalmas jellegét nagy erővel ki lehet magyarázni, habár a nyilvánosságnak itt is jussa van az informáláshoz. A pénzügyi bizottság azonban még régi szerve a törvényhatóságnak, azt nem szüntette meg az új törvény, következésképpen a reá vonatkozó szabályok, megszokások is érvényben vannak, ha egyszer összehívták s ilyen, mindennél fontosabb, munka ellátását bízzák reá. A főispán csak feltételeken bucsuztatja el a közgyűlést, bölcsen tudván, hogy fölmerülhetnek körülmények, amiknek a kedvéért újból össze kell azt még hívnia. Talán nem is egyszer. Tovább megyünk: a választások határideje bizonytalan, viszont támadhat halaszthatatlan intézkedések szükségessége, — hát ha még a régi közgyűlés tárgyalja le a költségvetést is! A belügyminiszter senkinek az orrára nem köthette, hogy a kormány mikor akarja felépíteni a nagy átmenet utolsó hidját, ez nyilván megint olyan dolog, hogy nem tartozik a terhek cipelő közösségre, — a költségvetés azon-

ban levegőt jelent, azt el kell idejére intézni. Ha pedig a közgyűlésről nem lehet kizárni a nyilvánosságot, hogy lehessen akkor az alapvető munkát végző pénzügyi bizottság üléseiről?

Szorosan összefüggött mindig a kettő, azért bizunk benne, hogy félreértés történt a bizottság zárt voltának elképzelése körül. Ez nem taktikai kérdés, ez valamennyiünknek a vérebe megy. Amikor millió pengők kiadásáról, bevételéről van szó, tudni akarjuk, hogy miből kerülnek azok a pengők és mire futnak szét? Maga a hatóság volna köteles követelni a gazdálkodásához a nyilvánosságot, hogy az árnyéka se érje az egyébként is föltétlenül hiányzó meggyanúsításnak. Minden anyagi kérdést csak a nyilvánosság óv meg a mit tudoménektól, — mennyire fokozott ez a belülről jövő követelés, ha kicsi városi életünk legjelentőségtelesebb dolgáról, a költségvetésről kell tünődnünk, érzelegnünk! Igaz ugyan, hogy a közgyűlés tavaly is elvégezte a munkáját, aztán további megkérdése nélkül felforgattak, átcsoportosítottak, újra rendeztek mindent. Am ez lehet a mai kor szelleme, az önkormányzat diadala, — mi mégis úgy érezzük, hogy legalább lássuk, tudjuk meglepetések, elhülések nélkül, hogy mit forgatnak fel, mit csoportosítanak át, mit rendeznek újból. Ezt pedig csak úgy érheti el a város közönsége, mint amelynek a bőrére megy a játék, ha már a pénzügyi bizottság tárgyalása is nyilvános.

A szovjetsereg betört Kinába, a nankingi csapatok meghátráltak?

Angol jelentés szerint mindenki menekül Mandzsuriából

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Londonból jelentik: A mandzsuri helyzetről zavaros jelentések érkeznek. Annak ellenére, hogy a nankingi és a szovjetkormány is ismételtén kifejezte békés szándékait, most egy angol hírszolgálati iroda mégis újabb rémhíreket jelent.

Ezek szerint a szovjetsereg betört kínai területre. A jelentést nem lehetett eddig ellenőrizni, de részleteket is közöl. Eszerint a ki-

nai csapatok kardcsapás nélkül meghátráltak. Mandzsuri városában páni rémület fogta el a lakosságot, amely fejvesztetten menekül. Szekerek és autók százai szállítják a menekülőket. A helyzetet súlyossá teszi az élelmiszerhiány.

Az angol ügynökség szerint a szovjetsereg aligha áll meg Mandzsurinál, mert a kínai sereg képtelen ellentállásra.

Itt a zivatar?

Tirolban és Berlinben felhőszakadás váltotta fel a kánikulát

Hőszüvedést jósolnak

Budapest, július 24. A Meteorológiai Intézet jóslatai az elmúlt napokban pontosan beváltak. A kánikulai hőség napok óta állandó és tegnap érte el talán legmagasabb pontját. Tegnap ugyanis Magyarország több városában nem kevesebb, mint harmincnégy fokos hőséget mértek.

Tegnap Turkeven és Mátészalkán volt harmincnégy fok Celsius a maximum, de nemsokkal maradt alatta a hőmérséklet Kaposváron sem, ahol harminchétfok Celsius mutatót a hőmérő. Budapestben harminchat fok volt a maximum és ugyanannyit mértek Magyaróváron is.

Egerben és Szegeden csak harmincöt fok volt a legmagasabb hőmérséklet.

Harminchárom fok alatti maximum tegnap se-

hol sem fordult elő. Ez példátlan meleg az elmúlt esztendő nyári időjárásához viszonyítva — természetesen kivéve a tavalyi nyarat, amikor ugyancsak hasonló nagy kánikula volt —, mert a legtöbb nyáron az előfordult legmagasabb hőmérséklet nem haladta túl a harminc fokot.

Az éjszakai lehűlés sem volt olyan ma, hogy enyhülést, üdülést hozott volna a tikasztó hőségtől elbágyasztott emberek számára. Budapest éjszakai csak husz fokig süllyedt a hőmérséklet, de az ország legtöbb részében még husz fokig sem szállt alá a hőmérő higánya. Szegeden huszonegy fok volt a minimum. A legalacsonyabb éjszakai minimumok a Dunántúl voltak, ahol a nappali hőséget legalább enyhébb éjszaka követte. Debrecenben és Szombathelyen tizenhét fok